

Kvindemusik i København

af Pia Rasmussen

Jeg har nu i en årrække åndet, levet og spillet i forskellige kvindegrupper, bl.a.: »Kvindeballadegruppen«, Søsterrock, Lilith og cabaretgruppen »Kræm og Krømmel«.

For et par måneder siden trak jeg mig tilbage fra det ude-spillende liv, for at holde en tiltrængt pause og fundere over årene som er gået (hvad er der sket med kvindebevægelse/kvindemusik i de sidste 10 år?), gøre status (hvor er vi/jeg idag?), og samle nye ideer og energier (hvad skal vi/jeg frem-over?).

Via denne artikel vil jeg prøve at formulere nogle af mine erfaringer og visioner.

Ideen til denne artikel fik jeg, da det kom mig for øre, at Birgit Dengsø og Gitte Dyrby fra Århus havde lavet en artikel om kvindemusikken i Århus. Jeg fik så lyst til at skrive om kvindemusikken set med en »Kjøffenhauners« øjne. Det er temmelig svært at skille kvindemusikken ad på denne firkan-tede måde, da vi jo alle: københavnere såvel som århusianere og randrusianere har en del med hinanden at gøre, især på kvindemusikstævnerne hver sommer. Men det er rigtigt (som Birgit og Gitte skriver), at kvindemusikken f.eks. i Køben-havn er tættere knyttet til kvindebevægelsen end den er i Århus, hvor mange kvindemusikere har været nært knyttet til universitetet og dermed »Musoc«.

Mit udgangspunkt i denne artikel vil derfor være kvinde-musikken set i sammenhæng med kvindebevægelsen. Jeg mener ikke, man kan tale om kvindemusikken som et isoleret fænomen. De sidste 7-8 års blomstring inden for kvindemu-sikken er betinget af den nyere kvindebevægelse, og de deraf følgende bevidsthedsskred i forhold til vores kvinderolle. Uden kvindebevægelsen ville musikken ikke være, hvor den er i dag, det gælder, hvadenten den enkelte kvindemusiker er aktiv i bevægelsen eller ej.

For lige at få klarhed på begreberne, så mener jeg med kvin-debevægelsen: Rødstrømpebevægelsen (RSB) og Lesbisk Be-vægelse (LB).

Chris Poole (foto: Tina).

Gamle melodier med kvindetekster

Rødstrømpebevægelsen blev startet som organisation i København i 1970. I 1974 skilte en del lesbiske sig ud fra RSB og dannede Lesbisk Bevægelse.

Begge bevægelser har en flad struktur, de består af en række basisgrupper, funktionsgrupper og i RSB også en koordinationsgruppe. I fællesskab arrangerer de to bevægelser bl.a. Femø-ølejr og Kvindefestival.

Musikken har altid været en vigtig del af kvindebevægelsen. I begyndelsen af 70'erne blev der lavet en masse nye kvinde-sange. Det var tit de gammelkendte melodier der blev brugt, men nu udstyret med en ny kvindepolitisk tekst. Sangene blev akkompagneret af en guitar og undertiden fløjte og violin. Det var teksterne, der var det vigtigste, og fællesskabet og styrken der opstod, når vi sang sangene sammen. Det var endnu ret nyt at komponere melodier selv, men der blev lavet tekster i massevis om vores oplevelser og erfaringer som kvinder: Beskrivelser af kvinders sociale, økonomiske og seksuelle undertrykkelse, opgør med den traditionelle kvinderolle og den nye identitet: oplevelserne i kvindesammenhængene, de lesbiske oplevelser og søstersolidariteten. Et udpluk af disse sange er opført i sangbøgerne Kvindesange fra perioden 1971-76.

Udover fællessangene var der også optrædende til kvindefesterne dengang. Gert Brantenberg spillede og sang sine lesbiske sange, og i 1974 spillede Berlinergruppen »Flying Lesbians« til kvindefestivalen. Deres musik var bluesinspireret rock, 3 af gruppens medlemmer fortsatte senere i gruppen »Ying og Ying«, som spillede på den internationale kvinde-musikfestival i 1978.

De tyndslidte plader

Der var ikke så mange kvindemusikere at vælge imellem dengang, så musikken til festerne var tit plader. Det var den svenske kvindeplade »Sånger om Kvinnor«, pladen med »Flying Lesbians« og en af de første lesbiske plader fra USA, nemlig »Lavender Jane« med Alix Dobkin. (Hun spillede i øvrigt i København i 1979). Fra den mere etablerede musik-verden, var det især pladerne med Carole King og Janis Joplin, der blev tyndslidte.

I 1974 kom så den første danske kvindepolitiske plade »Kvinder i Danmark«. Al musikken blev spillet af kvinder og al tekst og musik var lavet af kvinder. (Modsat den svenske

kvindeplade, hvor der var mænd med bl.a. som musikere på pladen).

»Kvinder i Danmark« blev udgivet som et kollektivt projekt, alle pladens medvirkende er anonyme. Pladen viste os, at kvinder kan lave musik sammen, og den havde et klart kvindepolitisk budskab. Teknisk og musikalsk var det en amatørplade, men den var hverken værre eller bedre på det punkt end mange af den tids øvrige politiske plader. Pladen fik selvfølgelig en skarp kritik fra mange mandlige anmeldere. Poul Blak skrev f.eks. i Århus Stiftstidende: »Det er en talentløs plade I har lavet! Alt ved den er dårligt, måske med undtagelse af omslaget. Hvad I beviser er, at I ikke selv kan. Heldigvis!«

Pladen fik dog lige præcis den modsatte virkning, og blev tyndslidt hos mange, min blev det i hvertfald!

Musikken på pladen er overvejende akkustisk, der er dog elbas på de fleste numre.

»Lesbisk Musikgruppe« og »Kvindekaravanen«

Den første deciderede musikgruppe i kvindebevægelsen var »Lesbisk Musikgruppe«, som opstod i 1975. Musikken var akkustisk, foruden sang var instrumenterne: fløjte, guitar og percussion. Gruppens formål var at synliggøre lesbianisme via sangene. Repetoiret vekslede fra lesbiske kampsange til inderlige kærlighedssange.

I 1967 drog »Kvindekaravanen« gennem landet med sang, musik og teater. Formålet var at skabe kontakt til de lokale kvindegrupper i provinsen samt fortælle om RSB og LB i København.

Kvindeudstillingen på Charlottenborg

Inspireret af kvindebevægelsen opstod der i løbet af 70'erne et væld af kvindeprojekter. En ny kvindekultur begyndte at spire indenfor litteratur, billedkunst og musik, en kultur hvor kvinder sammen udtrykker deres erfaringer, gør det private politisk ved at synge, skrive, male eller spille teater om kvinders verden: om børn, menstruation, seksualitet m.m.

I 1975 var der en stor kvindeudstilling på Charlottenborg. Det var kvindelige billedkunstnere der stod for udstillingen, men der var også en del teater og musik.

Det var en udstilling som viste kvinders univers, og den blev af mange på venstrefløjen beskyldt for at være upolitisk, indadvendt og mandefjensk.

I kataloget over udstillingen siger arrangørgruppen om sig selv: »Gruppen af kvindelige kunstnere tog sin begyndelse i forbindelse med kunst-teltet på kvindefestivallen i 1974. Nogle af de kvinder som deltog i Fælledparken fandt det påkrævet, at følge sagen op med en større og bredere manifestation af kvindekunst. . . Et eller andet udefinerligt har holdt os sammen gennem et helt års mødevirksomhed, og vi håber at dette sammen med udstillingen, vil blive starten på et samarbejde i fremtiden, hvor vi igen lukker op for nye kvinder. Viljen til at ville acceptere hinanden og hinandens forskelligheder – diskutere ideer og udtryk, at lade tingene vokse ud af åbenhed og tillid, at afskaffe indbyrdes konkurrence har været vores første mål. Og det er blevet til udstillingen på Charlottenborg. Men udstillingen er kun et skridt på vejen. Vi drømmer om, at den må blive begyndelsen til et center for kvindekunst i København«.

På udstillingen optrådte bl.a. Amazonegruppen (et kvinde-teater og musikgruppe, tilknyttet VS). Lesbisk Musikgruppe og Lone Kellerman sammen med 3 kvinder der senere dannede Søsterrock. (Lotte Bering, Marianne Hall Christensen og Eva Langkow).

Kvinder i den rytmiske musik

Ungdomsoprørers musik (60'ernes beat/rock-kultur) var mandsdomineret, og slog nogle kvinder alligevel igennem, var det i reglen som sangerinder. Den sangerinde som nok har givet os det stærkeste kvindebillede er Janis Joplin. Hun var absolut ikke pæn og yndig, men stor, stærk og fandenivolsk, og hun sang sine tit ret masokistiske tekster med en dyb og hæs whisksystemme.

Der var kvindelige instrumentalister, men de var i første omgang kendte for deres sang f.eks. Ianis Ian, Joni Mitchell, Carole King, Joan Baez. Kvinderne spillede mest på klaver og guitar, akkompagnementsinstrumenter og ikke soloinstrumenter.

Også herhjemme var der kvinder i den rytmiske musik. Den kendteste sangerinde i denne periode var vel Anisette, som var ret utraditionel i sin brug af stemmen. Knap så kendt var Anne Linnet som sang og spillede i Tears og Sanne Salomonsen som udgav en soloplate i 1973.

Vi havde også enkelte kvindelige instrumentalister dengang. Anne Linnet som foruden at synge spillede guitar og kla-

ver og skrev musik, Lotte Bering spillede dengang trompet i »Flotte Lottes Jazzband«, Marilyn Mazur spillede klaver i det gamle »Sirenes« sammen med Katarina Frizen på fløjte og Gunnel Dahlberg på Bas (begge fra det senere Tintomara).

I 1974 opstod den første seriøse kvindesrockgruppe på den rytmiske scene herhjemme, nemlig Shit og Chanel. De siger selv om grunden til deres opståen i et interview: »Vi skylder jo faktisk kvindesagen meget. Faktisk det at vi overhovedet er opstået. Det hænger sammen med, at der har været en kvindebevægelse. . . der ligesom har åbnet folks øjne og ører for det der med at være piger sammen, om at lave noget, hvad det så end var, det kunne der komme noget nyt og spændende ud af«.

I København fik vi også en kvindegruppe, nemlig Hos Anna som opstod i 1975. Disse to grupper har været forbilleder for mange senere kvindemusikere.

Begge grupper spillede elektrisk musik i beat/rock genren, og musikken var her vigtigere end teksterne. Ingen af grupperne havde tilknytning til kvindebevægelsen, men var en del af det rytmiske musikmiljø.

Lilith

Søsterrock og Kvindeballade

I 1976 dannedes Søsterrock. Her var for første gang en kvindegruppe som både havde tilknytning til bevægelsen og som var et »rigtigt« band. Søsterrock spillede en blanding af rock, beat og latin. Musikken var højt prioriteret, men ikke på bekostning af teksterne, de var kvindepolitiske. Teksterne og arbejdsformen i gruppen repræsenterede kvindebevægelsens holdninger og arbejds måder.

Omtrent samtidig med Søsterrock opstod »Kvindeballadegruppen«, nemlig på Femø i sommeren 1976. De fleste af Søsterrocks medlemmer var med og mange af numrene gik da også igen begge steder. Pladen var et kollektivt projekt ligesom »Kvinder i Danmark«. Musikken var blevet mere elektrificeret og pladen var præget af, at musikerne havde mere musikalsk erfaring end kvinderne på den første plade, men der var jo også gået nogle år i mellemtiden.

Ud af »Kvindeballadegruppen« opstod musikgruppen Litholith og arrangørgruppen af den internationale kvindemusikfestival.

Kvindemusikerne begynder at samle sig

I foråret 1978 begyndte nogle kvindemusikere fra Sonjas Søstre (Århus) at røre på sig. De indkaldte til et landsdækkende seminar for kvindemusikere. Vi var ca. 30 kvinder der tilbragte en weekend sammen, hvor vi snakkede om musik og spillede for hinanden. Det var spændende at høre om kvindegrupper, hvis eksistens vi knapt anede, flere af grupperne havde eksisteret i nogle år og allerede spillet en del ude.

Vi oplevede hurtigt hvor ens vores problemer var. Det største var usikkerheden og tilbageholdenheden, der var næsten ingen der syntes de var musikere. F.eks. sagde mange i introduktionsrunden, at de spillede *lidt* på bas eller *lidt* på trommer. Dette medførte, at mange ikke kunne lide at tage penge for at

TRYKSAG

KROGHS
SKOLEHÅNDBOG A/S
7100 VEJLE

Postbesørges
ufrankeret.
Kroghs
Skolehåndbog
betaler
portoen

152

spille eller kun tog meget lidt, ja, det var lige før man skulle betale for at få lov til at spille for nogen.

Vi kunne se, at selv dygtige kvindemusikere må kæmpe med deres tillærte kvinderolle. At have spillet i mange år og at have en god teknik på sit instrument medfører ikke automatisk, at kvinder kan/tør bruge det. Det nytter ikke at oparbejde teknisk kunnen og faglig viden, så længe de psykiske blokeringer gør, at vi ikke kan bruge det. Hvor mange kvinder kender f.eks. ikke den situation, hvor man står og skal spille en solo, men tør ikke skrue op på forstærkeren, den solo er dødsdømt på forhånd, lige meget hvor god den så end er.

På seminaret fandt vi ud af, at vi havde et behov for et sted, hvor vi kunne arbejde med disse problemer, et sted hvor vi kunne lære af hinanden, give hinanden energi og inspiration, men på vores egne præmisser, d.v.s. i et miljø der svarer til vores situation som kvinder. På seminaret nedsatte vi en gruppe, som arrangerede det første kvindemusikstævne samme sommer (1978).

Det var en sand fryd at være blandt spillende kvinder en hel uge i træk. Mange kom ud af busken med deres instrumenter og sig selv, og efter stævnet dannedes en masse nye musikgrupper.

Samme forår blev den første og hidtil eneste internationale kvindemusikfestival afholdt i »Huset« i København. De tyve grupper der spillede på festivalen repræsenterede en række forskellige stilarter, lige fra akkustisk folkemusik over avantgardejazz til heavy rock. Vi oplevede, at kvindemusik ikke har noget med genrer at gøre, at kvinder kan spille det hele, når blot vi får tid og mulighed for at arbejde med musikken. (Festivalen er beskrevet mere indgående i Modspil nr. 2, 1978).

»Vi skal alle forme tanker til en kvindemelodi«

Det meste af den musik som kvinder har spillet i løbet af 70'erne, adskiller sig ikke væsentligt fra mænds i samme periode. Vi startede med den akkustiske musik med overvægt på tekst og sang, bredte os så ud til alle stilarterne indenfor den

Klip her

Undertegnede bestiller herved

stk. MODSPIL nr. 2 - Kvindemusik	kr. 28,00
stk. MODSPIL nr. 4 - Venstrefløj og ungdomskultur	kr. 31,00
stk. MODSPIL nr. 6 - Musikers levestandard i Danmark	kr. 36,00
stk. MODSPIL nr. 7 - Musik/socialisme/agitation - mellemkrigstiden og 70'erne	kr. 36,00
stk. MODSPIL nr. 9 - Børn og musik	kr. 26,00
stk. MODSPIL nr. 10 - Folkesang i dag	kr. 25,00
stk. MODSPIL nr. 11 - Staten og musikken	kr. 17,00
stk. MODSPIL nr. 12 -	kr. 18,00
stk. MODSPIL nr. 13 -	kr. 18,00
stk. MODSPIL nr. 14 -	kr. 18,00
stk. MODSPIL nr. 15-16 -	kr. 36,00
stk. MODSPIL nr. 17 -	kr. 18,00
☐ Abonnement på MODSPIL nr. 18-19-20-21-22	kr. 120,00

Venlig hilsen

KROGHS SKOLEHÅNDBOG A/S

7100 Vejle . Telefon (05) 82 39 00

Navn

Adresse

Post nr.

By

PS. Husk, vore priser er altid iberegnet moms. - Benyt venligst bestillingskortet eller bestil hos Deres boghandler.

MODSPIL ★

rytmiske musik (jazz-rock-beat-reggae-disco-latin-funk m.m.) og i de sidste år har der været en tendens til at eksperimentere mere med de friere former.

Denne udvikling viser, at vi giver musikken en større og større plads. Hvor vi for ti år siden satte en »gammel« melodi på en kvindepolitisk tekst, prøver vi i dag også at udtrykke os gennem musikken, evt. gennem instrumentalnumre, og vi arbejder os henimod en sammensmeltning af de to elementer: det tekstlige og det musikalske.

Jeg har selv oplevet denne udvikling i gruppen Lilith. For 3 år siden havde vi nogle sangnumre, hvor musikken var underlagt teksten og tit ikke var så udfordrende, samtidig havde vi så instrumentalnumre, hvor vi »gav den hele armen« musikalsk set. Men det sidste års tid har gruppen fået flere og flere numre som er en sammensmeltning af disse to elementer, hvor musik og tekst er et ubrydeligt hele, hvor musikken udtrykker og følger teksten så meget, at man næsten ville forstå forløbet bare ved hjælp af musikken. I disse numre oplever vi også at de forskellige stilarter smelter sammen til en musik som er vores egen, en »kvindemusik«. Noget lignende har jeg oplevet hos den århusianske gruppe Sonjas Søstre, i et forløb, de har lavet til en lysbilledserie »Kvinderum«, og hos den amerikanske gruppe Alive.

Det er tydeligt at de grupper, som formår at lave denne sammensmeltning af tekst og musik til et helt kvindeudtryk, er grupper som har spillet i mange år, og som bevidst har arbejdet henimod dette. Efterhånden som flere og flere kvinder spiller og kommer over begyndervanskelighederne, vil vi få mange flere eksempler på denne form for musik. Et udtryk hvor tekst og musik (undertiden koblet sammen med dans, teater, billeder m.v.) giver et helt billede af vores følelser og erfaringer som kvinder, som afspejler vores kvindeliv.

Vil vi have foden indenfor?

Kvindemusikken var nu i slutningen af 70'erne blevet noget alenestående uden speciel kontakt til kvindebevægelsen. De, der havde fundet sammen i grupper, stod hele vinteren rundt om i byens øvelokaler, kun på sommerstævnerne havde vi en sammenhæng sammen. Grupperne stod alene med deres glæder og problemer. Vi løb alle ind i de samme vanskeligheder både musikalsk og arbejdsmæssigt, følgelig gik de allerfleste grupper i stykker igen.

På stævnerne og i vores egen musikgruppe kan vi arbejde med os selv og musikken på vores egne betingelser, men så snart vi bevæger os uden for disse sammenhænge, møder vi en kompakt mandskultur.

En fredag aften kan vi vælge imellem 4-5 mandebands! I kioskerne kan vi vælge mellem 3-4 forskellige musikblade, hvori mænd skriver om mænds musik! I aviserne kan vi læse om mænds musik anmeldt af mænd, i et enkelt tilfælde kvinders musik også anmeldt af mænd! Men på trods af dette blomstrer der en kvindemusik som aldrig før, det er bare ikke i medierne vi skal lede efter den, det er som at lede efter en nål i en høstak. Der findes selvfølgelig få undtagelser, men undtagelser kan ikke bruges til noget.

Vil vi da fortsat kæmpe for at få en fod inden for i denne mandskultur, eller vil vi skabe vores egen?

Sammen er vi stærke

Allerede i citatet fra Kvindeudstillingen på Charlottenborg kan vi se drømme og visioner om et kvindekulturmiljø. Kvindemusikseminarerne og stævnerne er en begyndelse til et sådant miljø, men først på stævnet i 1981 blev denne diskussion taget op for alvor i et oplæg lavet af Marianne Rottbøll og Chris Poole. Jeg vil citere fra oplægget som hedder »Hvorfor et alternativt kvindemusikmiljø?« »Vi skal opbygge et alternativ der svarer bedre til vores situation som kvinder. . . Det er en tydelig tendens kvindemusikere imellem at give end viden og erfaringer videre. Arbejdsprocessen er ligeså vigtig som produktet for de fleste i vores miljø. Vi prøver at finde kollektive arbejdsformer med respekt for den enkelte kvindes indsats. Mange af de arbejdsmetoder kommer fra kvindebevægelsen. Nogle bands fungerer som basisgruppe. Det synes vi er et af tegnene på, at kvinder prøver at integrere privatliv og arbejde. Det samme er reflekteret i indholdet i mange tekster, som ofte er et forsøg på at synliggøre kvinder hver dag«.

Der var stor interesse for at arbejde aktivt for at skabe et kvindemusikmiljø efter stævnet 1981.

Foreløbig har vi i København lavet jams/koncert ca. en gang om måneden siden stævnet. Desuden har vi lavet nogle kursustilbud i sammenspil og en blæserworkshop. En gruppe lærere har holdt møder hele efteråret og har formet en målsætning for kvindemusikundervisningen.

På længere sigt ønsker vi at få et sted, hvor vi kan opbygge et

kvindekulturmiljø. Hvor musik, teater, film m.m. kan samles, så vi kan bruge hinanden. Et sted hvor vi kan lære af hinanden på tværs af fagskel.

Der findes jo i dag et væld af spændende kvindeprojekter, kvinder som alene eller i grupper arbejder med musik, teater, film, litteratur, billedkunst m.m. Men kommunikationen mellem os er begrænset af, at vi bliver fortiet og fordrejet i de gængse medier. Et blad som det århusianske »Kvindespor« er et skridt i den rigtige retning, jeg håber blot, at mange flere kvinder vil bruge dette blad, skrive i det om deres projekter, anmelde plader, koncerter og bøger.

Der findes i dag mange dygtige kvindelige musikere hvis eksistens de fleste intet aner om. Hvem kender f.eks. Barbara

Thompson? (Engelsk komponist, saxofon- og fløjtespiller). Tintomara? (Svensk jazzgruppe, har udgivet to plader). Alive? (Amerikansk jazz/latingruppe, har udgivet to plader). Margie Adams? (Amerikansk pianist, har bl.a. udgivet en solo klaverplade). Foruden alle vores hjemlige udmærkede kvindegrupper.

Der findes faktisk også to kvindemusiktidsskrifter, nemlig det engelske »Paid my dues« og det tyske »Troubadour!«

For at lære de ting at kende der allerede eksisterer og for at hjælpe nye igang og hinanden videre, MÅ vi have et kvindekulturmiljø. Ellers risikerer vi at blive overhørt af omverdenen, at miste modet og forsvinde ligesom så mange kvindemusikere er forsvundet før i historien. Sammen er vi stærke!

Fortegnelse over litteratur som jeg direkte har brugt eller som indirekte har inspireret mig til denne artikel. Listen er på ingen måde systematisk, men kan sammen med den tidligere fortegnelse i Modspil nr. 2 bidrage til en mere komplet fortegnelse over litteratur om kvindemusik.

Om nødvendigheden af et alternativt kvindemusik/kunst miljø

Radical Lesbians: »Den kvindeidentificerede kvinde«. Fra Lesbisk Bevægelses piece: *Fra Isolation til Bevægelse*.

Judy Chicago: *Through the Flowers, my struggle as a woman artist*. Anchor Books Edition, 1977.

Judy Chicago: *The Dinnerparty*. New York, 1979.

Jonna F. Landerholm: *Feministisk kunst*. Judy Chicago og Middagsselskabet. *Kvindespor nr. 1*, 1979.

Kvinder og musik

Modspil nr. 2. 1978. Temanummer om kvindemusik.

Henna Kjær og Jette Tikøb Olsen: *Lad kvindemusikken blomstre*. (Specialeopgave, Århus).

Janne Yde: *Min mormors sangbog*. *Kvindespor nr. 1*, 1980.

Ellen Enggård: *Vores små sejre skal ud over scenekanten*. *Kvindespor nr. 2*, 1981.

Ellen Enggård og Helle Hunø: *Hellere snakke om orgasmer end penge*. *Kvindespor nr. 3*, 1981.

Hanne Møller: *Da blokfløjten mødte el-guitaren*. *Hug nr. 33*, 1982.

Hanne Møller: *At erobre musikalske rum*. *M.M.*, feb. 1982. Kvindetidsskriftet: *Heresies nr. 10*. New York. Woman and Music.

Temanummer om kvindemusik.

Hanni Manni: *zur Kritik der Ware Popmusik*. *Hefte nr. 7*. München 1979.

Temanummer om kvindemusik.

Kvindetidsskriftet: *Courage, april 1981*. Berlin.

Temanummer om kvindemusik.

Meri Franco-Lao: *Hexen-Musik, zur Erforschung der weiblichen Dimension in der Musik*. *Frauenoffensive*. München 1979.

Troubadoura. Tysk kvindemusik-tidsskrift.

Paid My Dues. Amerikansk kvindemusik-tidsskrift.

Interviews med forskellige kvindegrupper.

Shit og Chanel. *M.M.* nr. 1. 1975.

Shit og Chanel. *M.M.* nr. ?. 1978.

Søsterrock. *M.M.* Marts 1978.

Hos Anna. *M.M.* April 1978.

Malaria. *M.M.* feb. 1982.

DeeSign. *HUG* nr. 33, 1982.

Lilith. *Politisk Revy*, nr. 401, juni 1981.

Clinic Q. *Sidegaden* nr. 3, 1982.

Helen May Butler And Her Ladies. Brass Band. Helen May Butler (1866–1957) regnes for at være den første kvindelige leder af et rent kvindeband i USA. Bandet spillede med stor succes i alle staterne øst for Colorado og ved udstillinger i Berlin, Rio og Buenos Aires. Butler var også solo-violonist og komponist. Hendes bevægende march »Cosmopolitan America« var det officielle musikalske tema i Teddy Roosevelts første præsidentvalgkampagne. Efter hans valgsejr optrådte hendes orkester i Det Hvide Hus. Hun trak sig tilbage i 1911, – dirigerede dog senere en enkelt sæson, 1913–14, som beskrives som den største succes i hendes karriere. Sidenhen drev hun et mindre hotel, optrådte solo eller i mindre grupper og var aktiv i en mængde borgerorganisationer.